

... alebo o Malej ceste a základnom princípe a tajomstve, ktoré nie všetci úplne pochopili.

BOŽIE SLOVO:

(Mt 11, 25-30)

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša. *V tom čase Ježiš povedal: "Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. 26 Áno, Otče, tebe sa tak páčilo. 27 Môj Otec mi odovzdal všetko. A nik nepozná Syna, iba Otec, ani Otca nepozná nik, iba Syn a ten, komu to Syn bude chcieť zjaviť. 28 Pod'ťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním. 29 Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu. 30 Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké."* Počuli sme Božie slovo!

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 244, 252, 263, 272, 279, 280)

Tak sme teda šťastlivo dokončili náš „prechod“ Horou blahoslavenstiev – Ježišovou Rečou na Hore. Je čas na zhrnutie – a možno aj na nejaké to prehĺbenie toho, čo sme na tejto ceste spoznali. A nebolo to nič menšie, než to tajomstvo, ktoré Boh „zjavil maličkým“ a ktoré dokážu prijať iba „malički“ – v pôvodine dnešného úryvku Evanjelia je použité slovo *nepios*, označujúce dieťa, ktoré síce už nie je batolaťom, ale nemá viac, než tri-štyri roky. Vskutku malé dieťa. Ježiš rád používal ešte jedno slovo, ktoré by sme mohli v Jeho myslení nazvať jeho synonymom a ktoré dopĺňa, ako Ježiš tento pojem „maličký“ chápe – a je ním slovo *úbohý, chudobný*. *Maličkým a chudobným* sa zvestuje Evanjelium, *chudobným a maličkým* patrí Nebeské kráľovstvo. Matúš, aby nedošlo k nedorozumeniu, zdôrazňuje v Evanjelii, že je to „chudoba v duchu“ – a tým nás od toho prvého odkazuje práve späť na to druhé slovo: *maličký, dieťa*. *Chudobný rovná sa dieťa*.

Ak sa pozrieme na kresťanstvo, možno nám udrie do očí istý rozpor. Na jednej strane Ježiš hovorí o tom, že byť kresťanom je niečo ľahké, príjemné, radostné. Podobne o tom hovoria vo svojich listoch aj apoštol. Na druhej strane počujeme mnohých aj svätcov – a majstrami v tom sú púštni otcovia – ktorí naopak vykresľujú kresťanstvo spôsobom, ktorý nám pripadá nesmierne tvrdý a ťažký, vyhradený vari len pre zopár ľudí mimoriadne posilnených Božou milosťou a vyznačujúcich sa železnou vôľou a vari až nadľudskou tvrdosťou a húževnatosťou. Táto druhá vízia nám naháňa strach. Zdá sa nám, že svätosť je niečo, ako *vrcholová forma olympionika*. *Bežný človek, ktorý sa športu nevenuje profesionálne a ktorý nemá k dispozícii všetky vymoženosti, od dokonalej genetiky cez čas a peniaze až po športovisko a doplnky stravy a všetky ostatné služby a terapie a ktorý nedisponuje onou železnou vôľou, sa môže venovať športu rekreačne, možno si aj amatérsky zasúťažiť – ale na olympiádu veru nedosiahne!* Možno podobne aj my zmýšľame o svätosti: *svätí ako títo mimoriadni olympionici Boha – a potom my, ktorí nič také veľké a náročné nikdy a nijako dokázať nemôžeme, nanajvýš ak tak byť takí tí normálne dobrí a zbožní ľudia ale nič viac*. Čo ak je ale všetko iba nedorozumenie z našej strany – nepochopenie základnej podstaty a princípu kresťanstva? Zoberme si takého sv. Jána z Kríža. Keď počujeme jeho slová, napríklad: *„Kiež by už ľudia konečne pochopili, že je úplne nemožné dosiahnuť nesmierne Božie bohatstvo a múdrosť, ak sa neodhodláme na úpornú námahu a mnohoraké utrpenia, pričom duša odkladá svoje útechy a svoje túžby. Teda duša, ktorá dychtí po Božej múdrosti, najprv opravdivo túži vstúpiť do tmy kríža. [...] Brána, ktorou sa môžeme dostať k bohatstvu Božej múdrosti, je kríž. Je to úzka brána. Preto hoci mnohí túžia po šťastí, ku ktorému sa možno cez túto bránu dostať, veľmi málo je tých, čo chcú cez ňu prejsť“* – keď toto počujeme, odvaha nás veru opúšťa!

A potom zrazu zistíme neuveriteľnú vec! Svätá Terezka z Lisieux, tá Terezka, *Malá Karmelitánka*, ako ju voláme, usmievajúc sa svätá, na pohľad krehká a slabá, ktorá akoby vynašla svoju „Malú Cestu“ ako sa stať svätou (a za ktorú ju Cirkev poctila ako jednu zo štyroch žien histórie titulom *učiteľka Cirkvi*) – si za svojho vodcu na ceste vybrala práve knihy sv. Jána z Kríža a nimi sa inšpirovala! Je to vôbec možné? Na pohľad sa nám zdá, že jej *Malá cesta* je presným opakom onej hrdinskej a tvrdej *Veľkej cesty* Jána z Kríža, púštnych otcov, askétov a mníchov! Bolo by možné, že by to tak nebolo? Bolo by možné, že by jedna aj druhí hovorili viac-menej o tom istom?

Mám veľké podozrenie, že oná *Veľká cesta* je v skutočnosti tou malou a nie úplne dokonalou – a jej prísnosť, tvrdosť a namáhavosť je daná práve tým, že nedoviedla až k úplnej dokonalosti to najdôležitejšie: *metanoiu*, zmenu myslenia, zmenu identity, zmenu postojov, ku ktorej nás Ježiš pozval. Alebo inak, tvrdosťou konania namáhavo dosahuje *metanoiu* namiesto toho, aby to urobila naopak – tak, ako Teréziina *Malá cesta*. Tá je v skutočnosti tou Veľkou cestou, kráľovskou cestou, na ktorú nás vedie *zmena myslenia, metanoia*. Pripomína mi to príhodu z Evanjelii: *„Ako išli ďalej, vošiel do ktorejjsi dediny, kde ho prijala do domu istá žena, menom Marta. 39 Tá mala sestru menom Máriu, ktorá si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slovo. 40 Ale Marta mala plno práce s obsluhou. Tu zastala a povedala: "Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, nech mi pomôže!" 41 Pán jej odpovedal: "Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, 42 a potrebné je len jedno. Mária si vybrala lepší podiel, ktorý sa jej neodníme.““* (Lk 10, 38-42). Marta je oná „Veľká cesta“ – pre tých, ktorí doteraz nedokázali byť úplne malički a chudobní a toto bremeno si vlečú so sebou a ono je zdrojom veľkej námahy, ktorú musia podstupovať. Mária je potom oná „Malá cesta“ malej Terezky – cesta, ktorá je radostná a ľahká, pretože sme odložili všetky bremená a naša myseľ je čistá a plná vášnivej lásky k Ženíchovi a my na nej priam tancujeme!

UVAŽUJEME:

Aj Marta aj Mária slúžia Ježišovi a obe cesty k Nemu vedú. Ale Mária je lepšia. Prečo? Pretože Marta sa snaží ísť k Ježišovi po ceste, na ktorej si ponecháva svoje ľudské predstavy a názory a na základe nich sa snaží Ježišovi slúžiť. Výsledkom je veľká námaha. Mária, naopak, odložila všetky tieto pohľady a názory preč. Miesto toho hľadá, čo sa páči Ježišovi a nie, „čo sa patrí“ podľa ľudských meradiel. A nachádza cestu k Ježišovi, ktorá je ľahšia, rýchlejšia a radostnejšia!

Myslím – a nie je to prvý raz, čo sa toho dotykame – že kresťanstvo naozaj nie je ťažké. Nakoniec, učí nás to samo Písmo. Hovorí, že Ježišove „*prikázania nie sú ťažké*. 4 *Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera“* (1 Jn 5, 3-4) – a čo iné je viera, než *zmena myslenia*, keď začíname myslieť podľa toho, čomu sme uverili? Potom je pre nás prirodzené aj konať podľa toho, čomu sme uverili! A tak, slovami Petra, „*veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy, 9 že dosahujete cieľ svojej viery - spásu duší“* (1 Pt 1, 8-9). Ak nám život podľa Evanjelia pripadá ťažký a svätosť je pre nás skôr bremeno než ľahkosť a radosť a plesanie a plnosť života, potom je problém najskôr práve v tomto: že sme ešte stále úplne *neuverili* a ešte stále sme v sebe nezavřili premenu myslenia, *metanoiu*. A oná ťažkosť a namáhavosť pramení práve v tom, že na jednej strane ešte stále zmýšľame ľudsky a svetsky, na druhej strane sa však snažíme navonok konať a správať sväto a nebesky – a oboje si navzájom odporuje.

Práve uplynulého pol roka, kedy sme sa venovali Ježišovej Reči na Hore, sme spoznávali práve toto: Akým spôsobom sa zmení naše myslenie, keď uveríme Evanjelii Ježiša Krista – i ako sa bezmála samozrejme odrazí v tom, že začneme konať, hovoriť a správať sa sväto, čiže v súlade s týmto myslením!

V nasledujúcich týždňoch bude našou sprievodkyňou práve *Malá Karmelitánka*, sv. Terezka z Lisieux a jej *Malá* (v skutočnosti veľká) *cesta* do Neba – vyhradená tým, ktorí sa stali *deťmi a maličkými* a ktorým patrí Božie Kráľovstvo!

DO PRAXE:

< Pol roka – skúste sa pozrieť sami na seba a opýtať sa: V čom sa za ten čas a ako zmenili moje životné postoje – práve pod vplyvom Reči na Hore? Ako potom následne táto zmena myslenia zmenila moje konanie? >